

Nr 686

Av herr **Andersson, Torsten, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 108, angående ny organisation av totalförsvarets högsta ledning m. m.*

(Lika lydande med motion nr 828 i Andra kammaren)

De försvarsuppgörelser som träffats och som ger uttryck för demokratisk enighet om det starka försvarets betydelse har grundats på en samfäll bedömning av den försvarskapacitet som i varje särskilt läge ansetts påkallad och samhällsekonomiskt möjlig. Regeringen och de demokratiska oppositionspartierna har alltså i denna för svenska folket alldeles avgörande säkerhetsfråga framträtt gemensamt på ett sätt som i utlandet ökat respekten för vår försvars- och utrikespolitik. Har partierna på detta sätt samfällt tagit ansvar för huvudlinjerna i svensk försvarspolitik, bör detta även organisatoriskt komma till uttryck. Detta bör lämpligen ske genom att en totalförvarnsnämnd inrättas.

Häri genom bör naturligtvis icke ansvaret för den löpande administrationen och rutinen förskjutas, men ställningstagandet till de stora linjerna och de grundläggande avvägningarna i försvarspolitikerna bör kunna göras under gemensamt utbyte av synpunkter och informationer och med tillgång till samma expertis. En totalförvarnsnämnd, där regering och riksdagens demokratiska partier är representerade, skulle inte bara vara en manifestation av enigheten i försvarsfrågan utan också lägga grunden för en arbetsmetod för vilken starka skäl talar. Behovet av en sådan försvarsnämnd som fortlöpande konfronteras med de ansvariga myndigheternas synpunkter och förslag har blivit desto större, som det blivit allt nödvändigare att utgå från en totalförsvarets gemensamma målsättning, byggd på en gemensam strategisk grundsyn. En sådan grundsyn, som måste vara förutsättningen för alla och allas ståndpunktstagande i totalförvarsfrågor, är inte en gång för alla given. Den befinner sig under ständig omprövning och vidareutveckling och är i själva verket resultatet av en fortlöpande samverkan mellan vetenskaplig, teknisk, militär och annan expertis samt av de bedömningar av ut- och inrikespolitiska problem som de politiskt ansvariga har att göra. Det är uppenbart, att förutsättningarna för att en sådan ständigt aktuell strategisk grundsyn skall kunna växa fram förbättras av ett organ för löpande samverkan i totalförvarsfrågan.

Naturligtvis får tillkomsten av nämnden — vilken givetvis ej är avsedd att vara beslutande eller tänkt som ersättning för de speciella försvarsutredningar, som har till uppgift att överväga om försvarets ekonomiska ram

— inte leda till att den allmänna försvarsdebatten dämpas. Den parlamentariska totalförsvarsnämnden bör i stället verka som en garanti för att skilda uppfattningar får komma till uttryck och bli föremål för överläggningar. Omvänt bör nämnden genom att den hela tiden deltar i utvecklingen av den strategiska grundsynen få utgångspunkter för att på olika sätt kunna hålla de grupper i samhället, med vilka den har särskilda kontakter, informerade om de aktuella försvarspolitiska förutsättningarna. Därigenom kan den verksamt bidra till en saklig och allmänt utbredd försvarsupplysning, vilket inte minst ur psykologisk beredskapssynpunkt måste vara av stort värde.

Åberopande vad ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte

a) uttala, att en totalförsvarsnämnd med parlamentarisk representation bör inrättas,

b) anhålla, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga de organisatoriska åtgärder detta föranleder samt utse ledamöterna i denna nämnd.

Stockholm den 10 april 1962

Torsten Andersson

G. Ivar Virgin Carl S:son Schmidt Yngve Holmberg